

ΑΠΟΓΡΑΦΗΝ
AUGUSTI OECU-
MENICAM,
CHRISTO PROPITIO,
IN REGIA FENNORUM ACADEMIA,
Consensu Ampliss. Facult. Philosoph.
P RÆS I D E,

V I R O

Admodum Reverendo & Præcellentissimo,

Dn. M. JOH. Gunster/

Moralium & Historiarum Prof. Regio

GRADUALI DISSERTATIONE

PHILOLOGICO HISTORICA,

Censuræ Publicæ,

Die vi Febr: Anni MDCCXII,
exhibebit,

CHRISTOPH: B J H ÖLMLINN.

Excudit, AND: Björckman Un. Typ.

Publicum mihi specimen edituro,
zurbida tempestas, quæ, superiori
anno, hoste, undique omni di-
ritate atque immanitate, ur-
gente, luctuosissimum Patriæ dulcissimæ mi-
nitando exitium, cives ita afflixit; ut
jubente hac necessitatis lege, & plebem uni-
versam, & Patricios, aliosque dignatio-
nis viros, ἀπογράφεοδιαφήμην τῷ Αὐγύστῳ Απογραφὴν, qualis illa fue-
rit, mibi indagandam subministrare visa
est. Materia, certe non minus augusta,
quam, ob multiplicem rerum, ad hanc per-
tinentium, nexus, ardua atque difficilis,
unde quidam non minoris eruditionis, quam
dignitatis gloria conspicui, haud veritisunt,
liberius & audacius magis, quam verius, i-
mo impie, Scriptoris Θεοπνέους veritatem
falsitatis insimulare; quare, VIR, immor-
talibus, cum in rem literariam, cum in
universam Ecclesiam, meritis summus, au-
toritate quasi injunxit sua, ut diviniora
Lucæ Capitis secundi versus 1.2 & 3 verba per-
lustranda sumerem. Desiderio lectorum
ne ex parte quidem satis factum, ingenue mi-
hi fateri necessum est: perplexum namque

hoc & multis difficultatibus involutum ar-
gumentum, ingenium magis subactum, lectione
nem multijugā, otium deniq; liberalius, requi-
rere, aliquando serius, cum manum operi ad-
moverem, comperi. In colligendis præterea,
quæ ad literaturam substrate materiæ face-
rent, iniquam illam, communī nostrū que-
rela, sortem, in septentrionis angulo degenti-
um, expertus, Auctores scilicet non paucos
operi plane necessarios, heic nusquam inveni-
ri. Constitutum quidem mihi fuit, diffusum
hoc argumentum, ita tribus absolvere capiti-
bus, ut primo seu proœmiali, Censum apud
Romanos, ejus originem, & qualis ille fuerit,
libarem : secundum exponeret Philologica:
tertium deniq; fore Historico-Chronologicum.
Verum aspera malorum facies, cruentis Martis
rumore turgida, funesta pestis atrocitate pal-
lida atq; atra, ad extremas quasdam medietas
me duxit; in ultimas enim hanc temporis an-
gustias merejiciens, cum muleuarium jam scri-
bendi modū obtrudere videtur. Contentus itaq;
primis lineis, Amynæ & Phœbæ hanc Augusteā adū-
brasse, non veros colores addidisse. Hunc ergo
nostræ Musæ faciū, uti festino imperio conceptū, i-
ta partu præmaturo editū, placido ut adspicias
L. C. vultu, & equiori quoq; uti par est, stringas
censura, est quod etiā atq; etiā abste peto. Vale.

DUCE ET AUSPICE JEHOVAH!

Segmentum Prius.

§. I.

Dominia, Principatus
atque Imperia, virtute
cum primis constituun-
tur & firmantur; igna-
via vero & secordia Im-
perantium, ruunt conciduntque: nec
virtus potissimum fortitudine, sed &
prudentia administrandæ Reipublicæ
censetur, quam, si ad res omnes, pru-
dens & peritus adhibuerit Magistra-
tus, ultro patebit, nihil Principi æque
necessarium, quam regni sui opes &
vires probe nosse, ut & armari mili-
tes, & recte ac ordine imperari tri-
buta possint: nam neque quies gentium si-
ne armis, neque arma sine stipendiis, neque

stipendia sine tributis haberi queunt : hinc
 factum, ut Græciæ ille Sapiens Solon,
 Athenis, dilcriminandi populi causa ,
 quatquor classes, quæ Aristoteli & Plu-
 tarcho πυρηνατε dicuntur, constitue-
 ret. Πολιτικὴν etiam Servii Tullii VI. Re-
 gis Romanorum subit mirari, qui pri-
 mus fertur instituisse censum, ita ut o-
 mnia patrimonii, dignitatis, etatis, artium
 officiorumque discrimina in tabulas referren-
 tur, teste Floro. Sapientissimam hanc
 Reipublicæ regendæ rationem, obser-
 varunt Principes prudentiæ laude cla-
 rissimi, quapropter & omne studium
 in id semper locarunt, ut notitiam
 imperii sui haberent accuratam atque
 exquisitam, quo etiam celebre Octa-
 vianum illud edictum , de Orbe
 terrarum describendo, pertinere
 existimari ; cuius μείσεων, in sacra,
 solaqve omnis fuci & mendacii exper-
 te historia , Lucas, sugerente ſpiri-
 tu, Cap. II. v. 1.2. & 3. nobis exhibere vo-
 luit : ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμέραις,
 εξῆλ-

Ἐξῆλθε δόγμα τῷ Καίσαρι Αὐγύστῳ, ἀπογεγραφεσθαι πᾶσιν τὴν οἰκουμένην. Αὔτη
ἡ ἀπογεγραφὴ πρώτη, ἐγένετο ἡγεμονεύοντο
τῆς Συρίας Κυρηνίζ. Καὶ ἐπρέποντο πάντες
ἀπογεγραφεσθαι, ἔκαστοι εἰς τὴν ἴδιαν πόλιν.

Quæ verba antiquissimi isti Orientis
interpretes sic reddunt, Syrus: Factum
est autem in diebus illis, ut exiret edictum
ab Augusto Cæsare, ut describeretur universus
populus ditionis ejus. Hæc descriptio prima
facta est sub prefectura Cyrini in Syria.
Et proficicebatur unusquisque, ut describere-
tur in civitate propria. Arabs: Et cum esset
in illis diebus, exiit edictum ab Augusto Re-
ge, ut describerentur nomina totius habita-
tæ. Et ista descriptio prima fuit sub domi-
nio Cyrinæi super Syriam. Et abierunt o-
mnes, ut scriberet unusquisque ex eis nomen
suum in civitate sua. Persa: Et in illis die-
bus edictum Augusti Cæsar is erat, ut omnes
subditos regni ejus describerent. Et hæc
prima recensio fuit in prefectura Cyrini in
Syria. Et unusquisque ivit, ut in urbe sua
describeretur. Ad Europæas transitum
fa-

faciens versiones, primum adduco Ex-
 cellentissimi Sebastiani Schmidii, quam,
 uti ad fontes multum accedenterem, o-
 mnes venerantur. Is sic : *Factum au-
 tem erat in diebus illis : promulgatum est
 decretum a Cæsare Augusto, ut describeretur
 totus orbis ; Hæc descriptio prima (primum)
 facta est, cum prefectus Syriae esset Cyrenius.*
 Inde iverunt omnes, ut describerentur qui-
 libet in propriam (familia sue) urbem.
 Hanc excipient, Gallica : *Or il advint en-
 ces jours-là qu'un edit fut publié de la part
 de Cesar Auguste, que tout le monde fut en-
 rolle. Cette premier description fut faite, lors
 que Cyrenius avoit le gouvernement de Syrie.*
 Ainsi tous alloyent pour être enrôlez, un
 chacun en sa ville. Anglica : *And it cameto
 pass in those days, that there went out a de-
 cree from Cesar Augustus, that all the World
 shoule be taxed. And this taxing was first
 made when Cyrenius was governour of Sy-
 ria. And all Went to be taxed, every one
 into his own city.* Antiqua Gothica ab
 Ulphila translata. Varib than in dagans

jainans. urran gagrefts fram Kailara Agustau. gameljan allana midjungard : Soh than gilstrameleins frumista vartb. avsandin kindina Syriæ raginondin saurim Kyreinaiau. Zah iddjedun allai ei metidai veseina. buarjizub in seinai baurg: Nostra Svecana , quæ presse Lutherum sequitur : Thet begaf sig i then tijden / at af Keifar Augusto vthgick ett budh/ at all werlden skulle beskattas : Och thenne beskattning war then första / och skedde under then Höfdingen öfwer Syrien/ Cyrenio. Och the gingo alle / hwar vthi sin stadh/ til at låta beskatta sich. Eam in opere consummatissimo, Orbis arctoi & Orthodoxi columen insigne, Præsul noster & Procancellarius Magnificentissimus, ita exprimit. Men thet begaf sig i the dagar/ at af Keifar Augusto vthgick ett bud at all werlden skulle beskrifwas : Sielfwe thenne förste/ beskrifningen skedde när Cyrenius förwaltade Syrien.

rien. Och the gingo alle hvar vthi
sin stad/ til att bestrifwas eller up-
strifwas.

§. II.

Descriptio hæc ab Augusto impe-
rata, sicuti pro afferenda & stabilien-
da Jesu Salvatoris nativitate produci-
tur; ita hanc planam, expeditam, omni
contradictione vacare oporteret; eo
tamen audaciæ prolapsos nonnullos
advertimus, in expediunda hæc con-
troversia, & concilianda, ut divinio-
ris scripturæ veritatem & certitudi-
nem improbo conamine elevare sint
ausi; jam quod appellaverit ἀπόγε-
ρη hanc πρώτην, cum tamen multæ
eam præcesserint: tum quia contra
veritatem profanæ historiæ, Syriæ fa-
ciat Præsidem Quirinium: quinimo,
vivente Herode, ejusmodi œcumeni-
cam descriptionem non potuisse insti-
tui, prætendunt. Josephum itidem
nobilissimum Judæorum historicum,
cum L: xvii. A. J. c. ult: & L: xviii.

c. i, Quirinium, post Archelai relegationem, ab Augusto, in Syriam missum, memorat, Scriptori sacro contravenire putant: in his, haud postremum, Cæsar Baronius, occupat locum, in suo ad Annal. Ecclesiasticos Apparatu, cui Cæsareensium Episcopum Eusebium, qui tempore Constantini Magni & Constantii floruit, errandi dedisse occasionem, sacrarum antiquitatum periti, haud ex iniquo, judicant. Hunc errorem post Bedam, Joh. Piscatorem, Barradium, Theodorus Beza in primis Annotationum editi-
nibus, fovit, adeo ut e glossemate ali-
quo marginali, hæc, quæ in Luca de
Quirinio habentur, in textum sacrum
irrepsisse existimaverit, verum ipse
conjecturam hanc in editione poste-
riori A: 1582 elidit, obtendens *hoc esse*
nodum secare potius, quam solvere. Ni-
hilo tamen secius Baronio & Salme-
roni audacissimus sacrorum volumi-
num corruptor audit, tamqve accer-
bus.

be perstringitur , ut contra iniquam
illorum censuram Jl: Casaubonus &
Richard. Montacutius eum defenden-
dum suscepserint.

§. III.

Turbide satis & tumultuarie circa
hoc argumentum disputatur , ne ta-
men omnino inanes videantur excu-
tere culmos, conquisitis rationibus, se-
tutari adnituntur : scilicet , fulcrum
haud siculneum suæ assertioni compin-
gunt ex antiquitate Romana, quæ ni-
si negotium facefferet, in expedito res
foret. Nam vel leviter antiquam Ro-
manæ gentis versanti historiam, non
potest non suboriri scrupulus, speciem
non vanam habens , quo fundamento
Augusti hæc ἀπογεαφη possit dici
πρωτη, non enim Principis Populi ge-
neratim , neque provinciarum Roma-
næ ditioni subjectarum , nec denique
ipsius Judææ, prima hæc fuit. Con-
stat enim Servium Tullium instituisse
apud

apud Romanos censum, uti Livius, Dionys: Halicarnassensis, Cassiodorus, tradunt. Qui *Census*, recognitio quædam civium per capita erat, & quantum quisque haberet in bonis, quod quinto quoque anno fiebat ab iis, qui auctoritate centoria valebant, teste Pomponio Læto C: 21. de magistratu Romano. *Personarum* quidem, cum ci-
ves singuli in sua tribu, classe, centu-
ria, nomina sua, uxorum, liberorum,
libertorum, servorumq;, item ætatem
eiususque & quam urbis regionem ha-
bitarent, profiterentur. *Bonorum* ve-
ro, cum iidem patres familias, prædia
sua, eum urbana, tum rustica, seruo-
rum, pecudumque numerum, fundo-
rum instrumenta, supellecilem, pecu-
niæ denique numerum, indicarent;
quod & Lex xii. Tabularum statuit:
Censores, populi arietates, siboles, familias,
pecuniasque censento. De his, cui volu-
pe, consulat præter adductum Pompo-
nium, etiam Dionys: Halicarnassensis:

L. iv. atq; Livii L. vii. & xxxix. unde plenior narratio peti potest. Hinc itaq;
 liquet, jam inde a Servii temporibus
 ad ætatem usqve Augusti , crebras e-
 jusmodi descriptiones imperatas esse.
 Pompejus etiam Magnus , primus,
 sexaginta ante Christum natum, ut
 communis fert opinio, annis, Judæam
 sibi subjecit, illamq; tributariam fecit.
 Tributum enim eum Judæis imposu-
 isse, testis cum Cicerone in Orat: pro
 Flacco, & Jul. Cæsare in Com: Belli
 Civ. L. III, est Josephus L. xiv. Antiq:
 J: C. 8. in fine : Ο ποιητή @ μὲν ἵερο-
 σόλιμα inquit ὑπελή, Φόρος Ρωμαίοις ἐπίκαι-
 ον & paulo post πλέιω, οὐ μόνα τάλαντα
 Ρωμαῖοι, εὐ βρεχεῖ χρόνω, παρ ἡμῶν ἐσ-
 πελέγαντο. Gabinium etiam Gassium
 tributa ipsis imperasse , e Dionis L.
 xxxix. & Josephi xiv. cap. xviii. li-
 quet. Nec dissimulandum, descriptio-
 nem illam, cuius initio libri sui, locu-
 pletissimus auctor Æthicus, meminit,
 ante verum Jesu natalem factam fu-
 isse,

isla, in omnibus Romani Imperii provinciis, per viros ad dimetienda locorum intervalla instructissimos.

§. IV.

Non una crux figitur ingenio eorum. qui historiarum periti, doctrinamque temporum sibi penitus reddidere familiarem, ex ipsius Quirini*ηγενοία*, quem perperam in fastis Quirinum vocant. Justinus enim & Josephus, cum nostro Luca, Κυρήνων legunt, Dion Κυρήνων, Syrus interpres קירינוס; sive enim in historiam hujus Quirinii, sive Præsidum Syriæ inquiramus, ne unicum quidem hujuscæ assertionis apparet vestigium, ex quo judicium ferri possit, illum circa natalem Domini, in Syria, Præsidis funeris tuisle munere. Tacitus Historicus fide dignissimus, Quirinii funus licet describens, officia ejus, dignitatesque & res præclare gestas commemorat, Syriam vero Præsidis titulo

tulo eum hoc tempore administravisse,
 plane silet. Josephus , qui variis ar-
 gumentis ostendit, illum ~~imperatorem~~ fuisse,
 & per omnes honorum gradus ad
Consulatum usqve adscendisse, Syriæ
 præfecturam accepisse , missumque
 fuisse a Tiberio ut jura populis red-
 deret, bona Archelai in fiscum re-
 digeret, facultatesque omnium cense-
 ret, ne verbo quidem indicat, eum
 prius ejusmodi in hac provincia par-
 tam obtinuisse. Catalogum quoque
 Præsidum Syriæ si intuemur , quem
 accuratum ipse quidem Cataubonus, in
 Exerc: ad Baronium Ex: I. sect: 30, a se
 institutum putat , non nisi semel inter
 Syriæ Præsides commemoratur, quin
 potius hinc manifestum est, circa ulti-
 ma fere Herodis tempora non Quiri-
 nium, sed Sentium Saturninum Syriæ
 præfuisse, cuius rei testem præter Jo-
 seph L: xvi. C. 13. & 17. habemus an-
 tiquum Latinorum Patrem Tertul-
 lianum. Saturnino successorem datum
 Quin-

Quintilium Varum expresse docet saepe memoratus Joseph: L. xvii. C. 7.
 ἐπύγχανεν δὲ ἡνίκα προστάτης καὶ τῶν τοῦ
 καιρὸν Κύριος ὁ Κυρίνης Διάδοχος, μὴ
 Σαταρνίῳ τῆς ἡνίκας απεσελμένος ἦν
 δὲ αὐτὸς τε σύμβολος θράσης. Forte per
 idem tempus Hierosolymis erat Quintus: Va-
 rus successor in Syriam missus, tunc vero ab
 Herode in consilium de rebus agendis adhi-
 bitus, quem itidem Herodi supersti-
 tem, & sub Archelao Syriæ præfuisse
 ex L. cit. C. 12. eiique submissum Qui-
 rinum ex fine memorati Libri &
 initio xviii patet.

§. V.

Instituta collatione Matthæi & Lu-
 cæ, constat Ἐπλήρωμα τῶν χρόνων incidunt
 in tempora Herodis & αὐγεφῆς istius
 Præside Quirinio institutæ. Hinc mi-
 nus credibile descriptionem factam
 Iudeæ a Magistratu Romano, regnan-
 te Herode, amico Cælaris, socio fœde-
 ratoque populi Romani, ac plenum
 jus

ius in subditos habente, cum non Romanis, sed Herodi, Judæi tributum penderent, quod vel exinde liquet, quod populo, jam tertiam, jam quartam census & vectigalium partem, Herodem remisisse affirment Historici, quo vero jure, quove pacto, id ei licuisset, despicerne nequeunt, nisi jus ~~autem~~ Herodi in Judæam constitutum fuisset; quod ipsi non collatum tantum, sed & sanctum & confirmatum post nobilem illam Aëtiam cladem, retert Tacitus, auctum etiam testatur Jos. A. J. L. xv cap. 10. At descriptio hæc regiæ illi dignitati imminere plus justo videbitur; nec ullum a Senatu Romano eo missum, quoad Herodes vixit, qui munus aliquod in Judæa obiret, Historici perhibent.

§. VI.

Nec silentio involvere fas est, dubium quod ex Tertulliano negare solent, quem Sacro Scriptori con-